

ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «Ε» ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΤΑΜΙ ΠΟΥ ΣΕ ΛΙΓΟ ΘΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΑΡΕΛΘΟΝ. ΚΑΝΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

11/7/1990

Τούτου δοθέντος, είναι πια σαφές ότι το μέλλον του Πηνειού — που καμιά ενίσχυση δεν έχει να περιμένει στο άμεσο μέλλον — καθίσταται ακόμη επισημότερο.

Το ποτάμι δεικνύει να είναι μάλλον καταδικασμένο, ενώ η λίμνη Ταυρωπού είναι το ίδιο αδύναμη να το τροφοδοτήσει.

ΔΥΣΚΟΛΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

Σ' όλα αυτά, ας προσθέσει κανείς ότι:

— Οι στρεμματικές καλλιέργειες που αρδεύονται από το ποτάμι όχι μόνο αυξάνονται χρόνο με το χρόνο, αλλά — ποιοτικά — υιοθετούνται καλλιέργειες που απαιτούν ολοένα και περισσότερο νερό σε σχέση με το παρελθόν που επικρατούσαν τα «οικονομικά» σιτηρά.

— Η διαχείριση του νερού — με τις πιέσεις των καλλιεργητών κάθε χωριού — κάθε άλλο παρά επιτρέπει στη Νομαρχία και τη Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων να προβεί σε σχεδιασμό διαχείρισης του νερού με την

ΠΗΝΕΙΟΣ:

Ζωή σε λόγου μας...»

Κυρίες και κύριοι, ανησυχούμε και μη πολίτες της περιοχής, θρυσκόμαστε στη δυσάρεστη θέση να σας αναγγειλούμε ότι της Λαρίσης το ποτάμι που το λένε Πηνειό, δυστυχώς απεδίωξε.

Δεν πρόκειται βέβαια για είδηση, αλλά διά του παρόντος επιθυμούμε να σας γνωστοποιήσουμε ότι η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική απ' ότι φαντάζεσθε.

Διότι ασφαλώς, φαντάζεσθε ότι ο Πηνειός απλά έχει κάποιο πρόβλημα λόγω της φετινής λειψυδρίας, και πως του χρόνου, αν οι καιρικές συνθήκες το ευνοήσουν, «αργυροδίνης» και γάργαρος θα τρέξει και πάλι στην κοιτή του.

● ΑΠΟ ΧΘΕΣ ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΧΩΡΑΦΙ, Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΨΕ ΠΙΑ ΝΑ ΚΤΥΠΑ

έχει στερέψει παντελώς, για να πάρει κάπως επάνω του στα **Τέμνη**, κυρίως λόγω των πηγών. Φυσικά, τίποτε δεν είναι όπως στο παρελθόν.

— Στο **Δέλτα** του Πηνειού, το λιγοστό νερό εκτρέπεται, μέσω του φράγματος **Ομολίου** στην παλαιά κοιτή για άρδευση των γύρω περιοχών.

Με λίγα λόγια, ο Πηνειός — στο μεγαλύτερο μήκος του — έχει μεταβληθεί σε χωράφι όπου ήδη άρχισαν να φυτρώνουν βούρλα.

ΠΟΙΟ ΜΕΛΛΟΝ;

θα δείξει αν είναι σωστό — να συλλεχθούν τα νερά του Αχελώου. Όχι βέβαια τα νερά της εκτροπής, αλλά αυτά που μπορούν να προκύψουν με την ολοκλήρωση του φράγματος Σμοκόβου (και τα οποία υπολογίζονται σε 100 εκατ. κυβικά ετησίως) με στόχο το 50% εξ' αυτών να διοχετεύονται στον Πηνειό.

— Πρόκειται για νερά που σήμερα παραμένουν ακρησιμοποίητα, αλλά για τα οποία εκ-

Του **ΑΛΕΞΗ ΚΑΛΕΣΗ**
ΦΩΤ.: **ΣΠ. ΤΣΑΝΤΟΠΟΥΛΟ**

αρμόζουσα οικονομία. Τα δε φράγματα που σπίνουν κράτος ή ομάδες πολιτών συνιστούν κομψοζύιο.

— Σχεδιασμός για το μέλλον είναι αδύνατο να εκπονηθεί για πολλούς λόγους. Οι καιροί είναι γενικά δύσκολοι.

Ήδη, τα τελευταία χρόνια, η ΔΕΥΑΛ έπαψε να χρησιμοποιεί τα νερά του Πηνειού, και υδρεύει τη Λάρισα με γεωτρήσεις, αφού, συν τοις άλλοις, λόγω μη ύπαρξης ροής είναι και ανθυγιεινό.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΥΔΡΟΒΙΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Θα ήθελε κανείς σελίδες για να μιλήσει βέβαια για την οικολογική καταστροφή, για την καταστροφή της χλωρίδας και της

...πρόσφατος... πρέζει και... στην κοίτη του.

Δυστυχώς, δεν είναι έτσι.

Για να κατανοήσετε το θέμα σε όλες του τις διαστάσεις, είναι χρήσιμο να δώσουμε μία εικόνα:

— Ο Πννειός, κινδυνεύει να μεταβληθεί σ' ένα είδος «Ξηριά» του Τυρνάβου. Σ' ένα μόνιμο κωράφι — όπως άλλωστε είναι και σήμερα.

Το παρόν ρεπορτάζ έναν έχει στόχο: Να προβληματίσει για το μέλλον του ποταμού, του Πννειού μας, που, άνθρωποι οι οποίοι έζησαν σ' αυτόν τον τόπο επί 2.000 χρόνια μας τον παρέδωσαν ανέπαφο, και εμείς, η γενιά της τεχνολογίας και των τεχνικών μέσων τον κακοποιήσαμε.

Δυστυχώς, αυτό το καλοκαίρι, λόγω του αρδευτικού προβλήματος η μεγάλη κουδέντα εσπιάθηκε μοιραία γύρω από τις απότιστες καλλιέργειες.

Για το μέλλον του ποταμού, για το αν θα έχει νερό του χρόνου οι αρμόδιοι φορείς δεν προβληματίζονται. Δεν έχουν την πολυτελεία να πει κανείς. Όμως, και σ' αυτή την περίπτωση βλέπουν το δένδρο και χάνουν το δάσος.

Σήμερα όπως θα πει στην «Ε» εκ μέρους της Διευθ. Εγγείων Βελτιώσεων ο κ. Κων. Γκούμας, η κατάσταση — τοπογραφικά — εμφανίζεται ως εξής για το τμήμα του Πννειού που διέρχεται από το νομό:

— Στην Πννειάδα, δεν υπάρχει ροή. Νερό υπάρχει μόνο στις φυσικές λακκούβες αλλά όχι σε μεγάλες ποσότητες.

— Στο Κουτσόχερο, το ύψος του νερού δεν υπερβαίνει τους 20 — 30 πόντους.

— Στην Αμυγδαλέα και την Τερψιθέα, ο Πννειός — πλην ορισμένων σημείων — θυμίζει κωράφι.

— Στη Λάρισα, πλην του εγκλωβισμένου από τα φράγματα της ΔΕΥΑΛ νερού η κοίτη είναι στεγνή.

— Στην περιοχή της Γυρτώνης υπάρχουν μικροποσότητες λόγω των φραγμάτων του ΤΟΕΒ.

— Στους Γόνους το ποτάμι

ΠΟΙΟ ΜΕΛΛΟΝ;

Τίθεται λοιπόν το ερώτημα:

Ποιό είναι το μέλλον του ποταμού; Τι ελπίδες υπάρχουν πέρα από τα πολλά, παχειά λόγια και τις ευχές;

Στο ερώτημα αυτό, επιχειρούν μέχρι σήμερα να απαντήσουν πολλοί τεχνικοί και αγροτικοί φορείς. Συσκέψεις επί συσκέψεων έγιναν και γίνονται χωρίς αποτέλεσμα.

Απ' όλη αυτή την παραφιλολογία, αναδείχθηκαν ωστόσο μερικά σημαντικά στοιχεία:

● Εν πρώτοις, ότι δεν είναι πλέον δυνατό να αφεθεί ο Πννειός στην τύχη του, και μόνο στις εκάστοτε καιρικές συνθήκες της χειμερινής περιόδου.

● Ότι χρειάζεται μία σημαντική ενίσχυση, από άλλες πηγές. Αυτό είναι βέβαια μία κουδέντα, όταν ο εν γένει υδροφόρος ορίζοντας της Κεντρικής Ελλάδας έχει πέσει σημαντικά εξαιτίας των ανεξέλεγκτων πιά γεωτρήσεων — για τις οποίες άδειες δίδονται αφειδώς — είναι σαφές ότι δεν μπορούμε να μιλάμε γι' αυτόν.

Έχει προταθεί — και η πράξη

ΦΩΤ.: ΣΠ. ΤΣΑΝΤΟΠΟΥΛΟ

φράζονται φόβοι ότι με την απώλειά τους θα υπάρξουν οικολογικές επιπτώσεις για την περιοχή αυτή.

— Τα άλλα έργα (φράγματα Πύλης και Μουζακίου) που συχνά αναφέρονται θεωρούνται επίσης ως εναλλακτική λύση ενίσχυσης του ποταμού. Όμως εκείνο που δεν λέει ποτέ κανείς — αλλά που ήδη ψυθιρίζεται εντόνως — είναι το γιατί δεν ολοκληρώνονται αυτά τα έργα.

Και η απάντηση σ' αυτό το γιατί, παραπέμπει απευθείας στις Βρυξέλλες.

Οι κοινοτικοί κύκλοι — που έχουν προ πολλού μιλήσει για την ανάγκη περιορισμού της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, είναι σαφές ότι δεν ευνοούν το αρδευτικό κομμάτι του πακέτου της εκτροπής. Μία εκτροπή που — χωρίς κανείς να το καταλάβει — συνεχίζεται αλλά με ενεργειακή μορφή, που βέβαια δεν αφορά το μέλλον του Πννειού.

ιαστροφή της κλωρίδας και της πανίδας του Πννειού.

Ας σταθούμε εδώ μόνο στις ανησυχίες της Διεύθυνσης Αλιείας που — προ πολλού — επεσήμανε την ελάτωση των ψαριών στο ποτάμι.

Η κατάσταση — θα πει στην «Ε» η προϊσταμένη κ. Μαρία Καλπενίδου — είναι περισσότερο επικίνδυνη. Τα ψάρια, λόγω του περιορισμού των νερών, συνωστίζονται ήδη στις λιγοστές λακκούβες όπου το ψάρεμα από τον κόσμο που δυστυχώς επιμένει, είναι ευκολότερο και οι αλιευόμενες ποσότητες μεγαλύτερες.

Συμπερασματικά, για άλλη μία φορά η κατάσταση είναι δύσκολη, και προς το παρόν ικανές και ρεαλιστικές προτάσεις δεν υπάρχουν.

Μόνιμη ελπίδα, η συνειδητοποίηση του προβλήματος απ' όλους και η προσαρμογή — καλύτερα: υπακοή σ' ένα πρόγραμμα σωτηρίας του ποταμού που πρέπει να υπάρξει σύντομα. Η τωρινή κατάσταση μπορεί να χρησιμεύσει αν αντλήσουμε διδάγματα...

